

บันทึกข้อความ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... 8165
วันที่..... ๗ พ.ย. ๒๕๕๗
เวลา..... 15.25 น.

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว(สนช)(กมธ๓) ๐๐๑๙/(ร ๒๑) วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม) (หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลโท กิตติ อินทสร
๒. รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย
๓. พลเอก กิตติพงษ์ เกษโกวิท
๔. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ
๕. พลตรี กุ์เกียรติ ศรีนาคา
๖. พลเอก คณิต สาทิพัทธ์
๗. พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง
๘. นายชวการ ลิมป์ศิริระ
๙. นายธานีศ เกศวพิทักษ์
๑๐. นายพงษ์เดช วานิชกิตติกุล
๑๑. นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง
๑๒. พลเอก มารุต ปิยะโชตะสิงห์
๑๓. พลเรือเอก ยุทธนา พิภพลงาม
๑๔. นายวรรณชัย บุญบำรุง
๑๕. นางสาวรรณี สิริเวชชะพันธ์

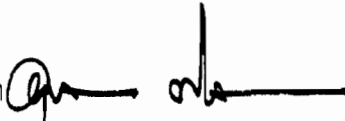
กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... ๓๕๗/๕๗ วันที่..... ๒๗ พ.ย. ๒๕๕๗
เวลา..... ๑๕.๕๗ น. ส่ง..... พ.ร.บ.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๑๐๗ / ๒๕๕๗
วันที่ ๒๗ / พ.ย. / ๒๕๕๗
เวลา..... ๐๙.๕๐ น.

สำนักการประชุม

กลุ่มงานทะเบียนการ การประชุมวุฒิสภา
รับที่ ๒๓๕ / ส.ค. / ๒๕๕๗ บัดนี้ ...
วันที่ ๗ / ๒๑ / ๕๗ เวลา ๑๓.๕๗ น.
สำนักการประชุม

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

พลเรือเอก

(ยุทธนา พิภพลงาม)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว(สนช)(กมธ๓) ๐๐๑๙/(ร ๒๑) วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม) (หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

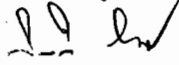
๑. พลโท กิตติ อินทสร
๒. รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย
๓. พลเอก กิตติพงษ์ เกษโกวิท
๔. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ
๕. พลตรี กุ้เกียรติ ศรีนาคา
๖. พลเอก คณิต สาทัทักษ์
๗. พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง
๘. นายชวการ ลิมป์ศิริระ
๙. นายธานีศ เกศวพิทักษ์
๑๐. นายพงษ์เดช วานิชกิตติกูล
๑๑. นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง
๑๒. พลเอก มารุต ปัสโชตะสิงห์
๑๓. พลเรือเอก ยุทธนา พิภพผลงาม
๑๔. นายวรรณชัย บุญบำรุง
๑๕. นางสาวรรณี สิริเวชชะพันธ์

บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลเรือเอก ยุทธนา พิภพลงาม
(ยุทธนา พิภพลงาม)
ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายกิตติ เจริญยงค์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)

สำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๓-๔

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๓

เกษชนก

พิมพ์

กิตติ/วุฒิชัย/ณัฐชัย/สุดารัตน์

ทาน ๑

คกก. ตรวจสอบร่างฯ กมธ.๓

ทาน ๒

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม) (หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๓๐ วัน ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาการปฏิบัติงานออกไปอีก ๓๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล
ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ พลเรือเอก ยุทธนา พิภพผลงาม	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๕ นางสาวรรณี สิริเวชชะพันธ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๖ นายพงษ์เดช วานิชกิตติกูล	เป็นรองโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ พลเอก กิตติพงษ์ เกษโกวิท	เป็นกรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ ดังนี้

- ๒.๑ นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์
๒.๒ นางจันทิมา เพียรเวช

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายกิตติ เจริญยศ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานสำนักกรรมการ ๓ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๔๑ วรรคสาม

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- นางสาวเรวดี ขวัญทองยิ้ม

นักกฎหมายกฤษฎีกา

ชำนาญการพิเศษ

กระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๑) นางชมฤทัย สุมาวงศ์

ผู้อำนวยการส่วนกฎหมาย

เศรษฐกิจการเงิน

๒) นายสุชาติ ศิริวัฒน์

เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ

๓) นางสาวรินทร์ธิดา เขียรธิตกุล

นิติกรชำนาญการ

๔) นายพุดผิงค์ นิลสุ่ม

นิติกรปฏิบัติการ

๕) นายภัททวีทย์ เกาดุลยวัต

นิติกรปฏิบัติการ

กระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

๑) นางสาวนันทร์ศมี เทพดลไชย

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กระบวนการยุติธรรม

๒) นางจิรรัตน์ วนาพัทธ์

นิติกรชำนาญการ

๓) นางสาวอุไร ศรีกุลจันทร์

นักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ

หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลยุติธรรม

๑) นายสรวิศ ลิ้มปริงซี่

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

ประจำสำนักประธานศาลฎีกา

๒) นางสาวนภัทร์พร เจริญวัฒนา ทองใบ

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

ประจำสำนักประธานศาลฎีกา

๓) นางดวงใจ ดั่งศรีทอง

นิติกรชำนาญการ

หน่วยงานอิสระของรัฐ

สำนักงานอัยการสูงสุด

- นายอิสมาแอณ มีสการ

อัยการประจำสำนักงาน

อัยการสูงสุด

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมวิธีการวิสามัญสงวนความเห็น

๖. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๓ คน คือ

๖.๑ นายวรพล โสคติยานุรักษ์

๖.๒ นางสุรางคณา วายุภาพ

๖.๓ นายธานี อ่อนละเอียด

๗. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ เพิ่มหมวด ๔ การดำเนินคดีแบบกลุ่ม
มาตรา ๒๒๒/๑ ถึงมาตรา ๒๒๒/๕๐

มีการแก้ไข

หมวด ๔ การดำเนินคดีแบบกลุ่ม

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๒๒/๑

นางสุรางคณา วายุภาพ

มีการแก้ไข

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ

ขอแปรญัตติไว้

และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๒๒/๒

นายวรพล โสคติยานุรักษ์

มีการแก้ไข

และนายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๒๒๒/๓

นางสุรางคณา วายุภาพ

ไม่มีการแก้ไข

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ขอแปรญัตติไว้

ผู้แปรญัตติพอใจ

<u>มาตรา ๒๒๒/๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๔/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๒๒๒/๔/๒</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๒๒๒/๔/๓</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>ส่วนที่ ๒ การขออนุญาต</u> <u>ให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๗</u> นางสุรางคณา วายุภาพ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๙</u> นางสุรางคณา วายุภาพ และนายธานี อ่อนละเอียด คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๑๐</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๓ การพิจารณาคดีแบบกลุ่ม</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๑๑</u> นายวรพล โสคติยานุรักษ์ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๑๒</u>	ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๒๒๒/๑๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๑๔</u> นางสุรางคณา วายุภาพ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๑๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๑๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๑๗</u> นางสุรางคณา วายุภาพ คณะกรรมการธิการเห็นด้วย และได้แก้ไขแล้ว	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๑๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๑๙</u> นางสุรางคณา วายุภาพ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๒๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๒๑</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๒๒๒/๒๒</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๒๒๒/๒๓</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๒๒๒/๒๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๒๕</u> นางสุรางคณา วายุภาพ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ

<u>มาตรา ๒๒๒/๒๖</u> นางสุรางคณา วายุภาพ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๒๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๒๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๒๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๓๐</u> นางสุรางคณา วายุภาพ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๓๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๓๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๓๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๓๔</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๔ คำพิพากษาและการบังคับคดี</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๓๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๓๖</u> นายวรพล โสคติยานุรักษ์ และนางสุรางคณา วายุภาพ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๓๗</u> นายวรพล โสคติยานุรักษ์ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๓๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๕๐</u> นายวรพล โสคติยานุรักษ์ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ

<u>มาตรา ๒๒๒/๓๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๔๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๔๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๔๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๔๓</u> นายวรพล โสคติยานุรักษ์ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๔๔</u> นายวรพล โสคติยานุรักษ์ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>ส่วนที่ ๕ อุทธรณ์</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๔๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๔๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๔๗</u> นายวรพล โสคติยานุรักษ์ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๒๒๒/๔๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๔๙</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>ส่วนที่ ๖ ค่าธรรมเนียม</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒๒/๕๐</u> นายวรพล โสคติยานุรักษ์ คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติไว้ ผู้แปรญัตติพอใจ

๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม) แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ดังนี้

๘.๑ การที่ร่างมาตรา ๒๒๒/๒ (๖) กำหนดให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจในการออกข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นอื่น ๆ ในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวอาจกระทบต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียที่จะอยู่ในขอบข่ายการเป็นกลุ่มบุคคลหรือสมาชิกกลุ่มในบางประเภทของคดี ดังนั้น การออกข้อกำหนดควรที่จะใช้ความระมัดระวัง และคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียให้ครบถ้วนทุกภาคส่วน

๘.๒ ในกรณีที่มีการร้องขอให้ดำเนินคดีแบบกลุ่มในคดีซึ่งมีกฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาความไว้เป็นการเฉพาะตามร่างมาตรา ๒๒๒/๔ อาจมีประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งกำหนดให้ศาลอุทธรณ์มีอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัย โดยศาลอุทธรณ์จะทำหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยคดีเป็นศาลแรกดังเช่นศาลชั้นต้น จึงอาจเกิดกรณี que jure ผู้ที่ได้รับผลกระทบตามกฎหมายที่ใช้สิทธิเป็นโจทก์ฟ้องคดี และมีผู้ที่ได้รับผลกระทบในทำนองเดียวกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจมีการร้องขอให้ดำเนินคดีแบบกลุ่มในศาลอุทธรณ์ ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนหรือไม่ถูกต้อง ก็ควรที่จะมีการแก้ไขกระบวนการพิจารณาในกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย โดยระบุให้ชัดเจนว่า กฎหมายใดบ้างที่ผู้ได้รับผลกระทบสามารถหรือไม่สามารถร้องขอให้ดำเนินคดีแบบกลุ่มตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้

๘.๓ ร่างพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางมาตรา เช่น มาตรา ๒๒๒/๒ มาตรา ๒๒๒/๔ มาตรา ๒๒๒/๑๐ ที่กำหนดรายละเอียดในทางปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและสมดังเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๘.๔ การจ่ายเงินรางวัลความที่กำหนดไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีแบบกลุ่ม รวมทั้งมาตรการบางประการเกี่ยวกับการดำเนินคดีแบบกลุ่ม หากกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว

(๑) หมายความฝ่ายโจทก์เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญมากในด้านการดำเนินคดีแบบกลุ่ม อาทิ การรวบรวมผู้เสียหายและพยานหลักฐาน การนำสืบพยาน รวมทั้งการจ่ายเงินตรงทั้งหมดในคดีไปก่อนนั้น แม้จะเป็นการนำเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม แต่ที่กำหนดให้หมายความได้รับผลประโยชน์ในลักษณะเงินรางวัลเสมือนการลงทุนหวังผลตอบแทน อันสุ่มเสี่ยงต่อการเข้าข่ายเป็น “การค้าความ” ดังนั้น ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาควรมีหลักประกันเกี่ยวกับการรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มที่มอบหมายให้หมายความในการดำเนินคดี รวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินรางวัลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทั้งคู่ความและหมายความผู้รับดำเนินคดีความไว้ด้วยความรอบคอบและรัดกุม

(๒) เนื่องจากการดำเนินคดีแบบกลุ่มอาจต้องใช้เงินทุนเป็นจำนวนมากในการดำเนินคดี โดยเฉพาะการส่งหนังสือบอกกล่าว เพื่อบอกเกี่ยวกับสิทธิของสมาชิกกลุ่ม และความคืบหน้าของคดีทุกขั้นตอนให้สมาชิกกลุ่มทราบเพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่โจทก์ในการดำเนินคดีจนแล้วเสร็จ โดยไม่ต้องให้ตกเป็นภาระแก่หมายความที่จะต้องออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินคดีล่วงหน้า จึงควรมีมาตรการหรือช่องทางให้โจทก์สามารถขอรับการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีจากแหล่งเงินทุนตามที่มีอยู่ เช่น กองทุนยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม หรือกองทุนช่วยเหลือประชาชน

ทางกฎหมาย หรือกองทุนอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน และจะเป็นการดีที่สุดหากภาครัฐสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการดำเนินคดีแบบกลุ่มโดยเฉพาะซึ่งมีลักษณะเป็นองค์กรกลางที่นอกจากจะให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนแล้ว ยังทำหน้าที่ให้ความรู้และคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินคดีแบบกลุ่มด้วย

๙. คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๔ การดำเนินคดีแบบกลุ่ม มาตรา ๒๒๒/๑
ถึงมาตรา ๒๒๒/๕๐ ในลักษณะ ๒ วิธีพิจารณาวิสามัญในศาลชั้นต้น ภาค ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น
แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“หมวด ๔
การดำเนินคดีแบบกลุ่ม

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๒๒๒/๑ ในหมวดนี้

“กลุ่มบุคคล” หมายความว่า กลุ่มบุคคลหลายคนที่มีสิทธิอย่างเดียวกันอันเนื่องมาจากข้อเท็จจริงและหลักกฎหมายเดียวกัน และมีลักษณะเฉพาะของกลุ่มเหมือนกัน แม้ว่าจะมีลักษณะของความเสียหายที่แตกต่างกันก็ตาม

“สมาชิกกลุ่ม” หมายความว่า บุคคลใด ๆ ที่อยู่ในกลุ่มบุคคล

“การดำเนินคดีแบบกลุ่ม” หมายความว่า การดำเนินคดีที่ศาลอนุญาตให้เสนอคำฟ้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาแสดงสิทธิของโจทก์และสมาชิกกลุ่ม

“เจ้าพนักงานคดีแบบกลุ่ม” หมายความว่า บุคคลที่เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม

มาตรา ๒๒๒/๒ เพื่อความเหมาะสมสำหรับคดีบางประเภท หรือเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาหรือการบังคับคดีเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ ดังต่อไปนี้ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้ได้ ดัชนีหรือไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีของคู่ความลดน้อยลง

(๑) กำหนดคุณสมบัติ ส่วนได้เสีย รวมตลอดทั้งการได้มาซึ่งสิทธิการเป็นสมาชิกกลุ่มของโจทก์ที่จะมีอำนาจฟ้องคดีแบบกลุ่มได้

(๒) กำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม

(๓) กำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการแจ้งเรื่องการดำเนินคดีแบบกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มทราบ

(๔) กำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการนัดพร้อม การแก้ไขคำฟ้องและคำให้การ การดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐาน ในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม

(๕) กำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบังคับคดีและเงินรางวัลของทนายความฝ่ายโจทก์

(๖) ออกข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นอื่น ๆ ในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม

ข้อกำหนดนั้น เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและประกาศ

ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๒๒/๓ ศาลตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งเว้นแต่ศาลแขวง มีอำนาจในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม

มาตรา ๒๒๒/๔ กระบวนพิจารณาส่วนใดที่มีได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติในภาค ๑ บททั่วไปแห่งประมวลกฎหมายนี้และบทบัญญัติในคดีสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้

ในกรณีที่มีการร้องขอให้มีคดีดำเนินคดีแบบกลุ่มต่อศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้ยื่นคดีขึ้นต้นในคดีซึ่งมีกฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาความไว้เป็นการเฉพาะให้ศาลในคดีนั้นมีอำนาจสั่งให้มีคดีดำเนินคดีแบบกลุ่มและให้ใช้พระราชกฤษฎีกาพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ สำหรับกระบวนพิจารณาส่งคดีที่มีได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเฉพาะ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้

มาตรา ๒๒๒/๔/๑ ให้มีเจ้าพนักงานคดีแบบกลุ่มทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีแบบกลุ่มตามที่ศาลมอบหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) โกล่เกลี่ยคดีแบบกลุ่ม

(๒) ตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน

(๓) บันทึกคำพยาน

(๔) ดำเนินการให้มีการคุ้มครองสิทธิของคู่ความและสมาชิกกลุ่มทั้งก่อนและระหว่าง

การพิจารณา

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้หรือตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาในการทำหน้าที่ช่วยเหลือนั้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ ให้เจ้าพนักงานคดีแบบกลุ่มเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจมีหนังสือเรียกบุคคลใดบุคคลหนึ่งมาให้ข้อมูลหรือให้จัดส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามอำนาจหน้าที่

หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีแบบกลุ่มให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

ในกรณีที่กฎหมายวิธีพิจารณาความได้บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีไว้เป็นการเฉพาะ ให้เจ้าพนักงานคดีดังกล่าวนอกจากมีหน้าที่ตามกฎหมายนั้นแล้ว มีหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ด้วย

มาตรา ๒๒๒/๔/๒ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานคดีแบบกลุ่ม ต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมายหรือปริญญาเอกทางกฎหมาย

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมาย เป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา และได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายตามที่คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาในสาขาวิชาอื่นที่คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมกำหนดซึ่งไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และได้ประกอบวิชาชีพตามที่คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี

ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานคดีแบบกลุ่ม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๒๒๒/๔/๓ ในกรณีที่การฟ้องคดีแบบกลุ่มตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา แม้ว่าจะมีการฟ้องเป็นคดีอาญาแล้วก็ตาม ศาลคดีแบบกลุ่มอาจพิจารณาคดีต่อไปโดยไม่ต้องรอให้ศาลคดีอาญามีคำพิพากษาก่อน และหากศาลในคดีอาญาได้มีคำพิพากษาแล้ว

(๑) ในกรณีที่คำพิพากษาคดีส่วนอาญานั้นได้วินิจฉัยว่าจำเลยได้กระทำความผิด ศาลคดีแบบกลุ่มต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา

(๒) ในกรณีที่คำพิพากษาคดีส่วนอาญาได้วินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ศาลคดีแบบกลุ่มไม่จำเป็นต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา

ส่วนที่ ๒

การขออนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม

มาตรา ๒๒๒/๕ คดีที่มีสมาชิกกลุ่มจำนวนมากดังต่อไปนี้ โจทก์ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มอาจร้องขอให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มได้

(๑) คดีละเมิด

(๒) คดีผิดสัญญา

(๓) คดีเรียกร้องสิทธิตามกฎหมายต่าง ๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค แรงงาน หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ การแข่งขันทางการค้า

มาตรา ๒๒๒/๖ โสภศาสตร์ยื่นคำร้องต่อศาลสำหรับอันค้ำฟ้องเริ่มคดีเพื่อขอให้มีการ
ดำเนินคดีแบบกลุ่มได้ตมทนายผู้คดีแห่งทนายคดีนี้ในการร้องขอให้ดำเนินคดีแบบกลุ่ม ให้โจทก์ยื่น
คำร้องต่อศาลพร้อมกับคำฟ้องเริ่มคดีเพื่อขอให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มได้ตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้

คำร้องขอให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มตามวรรคหนึ่ง โจทก์ต้องแสดงเหตุตามสมควร
 ที่ศาลจะอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม

มาตรา ๒๒๒/๗ คำฟ้องของโจทก์ต้องทำเป็นหนังสือและแสดงโดยแจ้งชัด
 ซึ่งสภาพแห่งข้อหา คำขอบังคับ รวมทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาของโจทก์และของกลุ่มบุคคล
 ที่มีลักษณะเดียวกับโจทก์ด้วย และในกรณีที่โจทก์มีคำขอบังคับให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงิน คำขอบังคับ
 ของกลุ่มบุคคลต้องระบุหลักการและวิธีการคำนวณเพื่อชำระเงินให้แก่สมาชิกกลุ่มเท่าที่จะระบุได้
 แต่ไม่จำเป็นต้องแสดงจำนวนเงินที่สมาชิกกลุ่มแต่ละรายจะได้รับด้วย

ในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ให้โจทก์ผู้เริ่มคดีเสียค่าขึ้นศาลตามคำขอบังคับเฉพาะ
 ในส่วนของโจทก์ผู้เริ่มคดีเท่านั้น

มาตรา ๒๒๒/๘ ในกรณีที่โจทก์ยื่นคำร้องขอให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม หากศาล
 เห็นว่าคำฟ้องของโจทก์ไม่มีข้อขัดข้องที่จะรับไว้ตามมาตรา ๑๘ หรือมีข้อขัดข้องแต่โจทก์ได้แก้ไข
 ให้ถูกต้องแล้ว ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งรับคำฟ้อง ให้ศาลพิจารณาคำร้องของโจทก์ตามมาตรา ๒๒๒/๘
 แล้วมีคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๒๒/๙ ในการพิจารณาคำร้องขออนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม
 ให้ศาลจัดส่งสำเนาคำฟ้องและคำร้องเช่นนั้นไปให้จำเลย เมื่อศาลได้ฟังคู่ความทุกฝ่ายและทำการ
 ไต่สวนตามที่เห็นสมควรแล้ว ศาลจะอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มได้ต่อเมื่อเป็นที่พอใจแก่ศาลว่า

(๑) สภาพแห่งข้อหา คำขอบังคับ และข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาของโจทก์
 และของกลุ่มบุคคล มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒๒/๗

(๒) โจทก์ได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะที่เหมือนกันของกลุ่มบุคคลที่ชัดเจน
 เพียงพอเพื่อให้รู้ได้ว่าเป็นกลุ่มบุคคลใด

(๓) กลุ่มบุคคลมีสมาชิกกลุ่มจำนวนมาก ซึ่งการดำเนินคดีอย่างคดีสามัญจะก่อให้เกิด
 ความยุ่งยากและไม่สะดวก

(๔) การดำเนินคดีแบบกลุ่มจะเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพมากกว่าการดำเนินคดี
 อย่างคดีสามัญ

(๕) โจทก์ได้แสดงให้เห็นว่าโจทก์เป็นสมาชิกกลุ่มที่มีคุณสมบัติ ส่วนได้เสีย
 รวมตลอดทั้งการได้มาซึ่งสิทธิการเป็นสมาชิกกลุ่ม ตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ถ้ามี
 และโจทก์รวมทั้งนายความที่โจทก์เสนอให้เป็นนายความของกลุ่มสามารถดำเนินคดีคุ้มครองสิทธิ
 ของกลุ่มบุคคลได้อย่างเพียงพอและเป็นธรรม

คำสั่งศาลที่อนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ศาลอาจจำกัดขอบเขตของกลุ่มบุคคลให้ชัดเจนเพียงพอเพื่อให้รู้ว่าเป็นกลุ่มบุคคลใดก็ได้

คำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มอาจอุทธรณ์ไปยังศาลฎีศาลอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง และให้ส่งการพิจารณาไว้จนกว่าคำสั่งนั้นจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ให้ศาลฎีศาลอุทธรณ์วินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็ว คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ให้ศาลส่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา เมื่อได้ส่งหมายเรียกให้จำเลยแล้ว ให้จำเลยทำคำให้การเป็นหนังสือยื่นต่อศาลภายในหนึ่งเดือน และให้ถือว่าทนายความของโจทก์เป็นทนายความของกลุ่มด้วย

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปอย่างคดีสามัญ

มาตรา ๒๒๒/๑๐ ในกรณีที่มีการยื่นคำร้องขอให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มเกี่ยวกับสิทธิอย่างเดียวกันหลายรายในศาลเดียวกันหรือต่างศาลกัน ให้ศาลรวมการพิจารณาคำร้องขอเหล่านั้นเข้าด้วยกัน และมีคำสั่งให้ผู้ร้องรายหนึ่งรายใดเป็นโจทก์ในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาตามมาตรา ๒๒๒/๒ คำสั่งของศาลตามมาตรา ๒๒๒/๑๐ ให้เป็นที่สุด เว้นแต่จะเป็นกรณีตามมาตรา ๒๒๒/๙ วรรคสองวรรคสาม

ส่วนที่ ๓

การพิจารณาคดีแบบกลุ่ม

มาตรา ๒๒๒/๑๑ เมื่อคำสั่งอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มถึงที่สุดแล้ว ให้ศาลสั่งให้โจทก์นำเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแบบกลุ่มมาวางต่อศาลตามจำนวนที่เห็นสมควรภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง ในกรณีที่โจทก์เพิกเฉยไม่ดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวและไม่แจ้งให้ศาลทราบเหตุแห่งการเพิกเฉยเช่นนั้น ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการดำเนินคดีแบบกลุ่มและให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปอย่างคดีสามัญ

หากต่อมาปรากฏว่าค่าใช้จ่ายที่วางไว้มีจำนวนไม่เพียงพอ ศาลจะสั่งให้มีการวางเงินค่าใช้จ่ายดังกล่าวเพิ่มเติมตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้ ในกรณีที่โจทก์เพิกเฉยไม่ดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวและไม่แจ้งให้ศาลทราบเหตุแห่งการเพิกเฉยเช่นนั้น ให้ถือว่าโจทก์ทิ้งฟ้อง

มาตรา ๒๒๒/๑๒ ให้ศาลส่งคำบอกกล่าวคำสั่งอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มเท่าที่ทราบ และประกาศทางหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายเป็นเวลาสามวันติดต่อกัน รวมทั้งทางสื่อมวลชนอื่นหรือวิธีการอื่นใดเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควร

คำบอกกล่าวและประกาศอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อศาลและเลขคดี
- (๒) ชื่อและที่อยู่ของคู่ความและทนายความฝ่ายโจทก์
- (๓) ข้อความโดยย่อของคำฟ้องและลักษณะของกลุ่มบุคคลที่ชัดเจน
- (๔) ข้อความที่แสดงว่าศาลอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม และวันเดือนปี

ที่ศาลมีคำสั่ง

- (๕) สิทธิของสมาชิกกลุ่มตามมาตรา ๒๒๒/๑๓ และมาตรา ๒๒๒/๑๔
- (๖) กำหนดวันเพื่อให้สมาชิกกลุ่มแจ้งความประสงค์ออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม

ทั้งนี้ ตามที่ศาลเห็นสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวัน

- (๗) ผลของการออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม
- (๘) ผลของคำพิพากษาที่จะผูกพันสมาชิกกลุ่ม
- (๙) ชื่อและตำแหน่งผู้พิพากษาผู้ออกคำบอกกล่าวและประกาศ

มาตรา ๒๒๒/๑๓ สมาชิกกลุ่มมีสิทธิออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มได้โดยแจ้งความประสงค์เป็นหนังสือยื่นต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๒๒๒/๑๒ (๖) และให้ถือว่าสมาชิกกลุ่มดังกล่าวไม่เป็นสมาชิกกลุ่มนับแต่วันที่ได้แจ้งความประสงค์นั้นต่อศาล

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง สมาชิกกลุ่มจะออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล และคำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด

บุคคลที่ออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มแล้ว จะร้องขอกลับเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่ม

อีกไม่ได้

สมาชิกกลุ่มและบุคคลที่ออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มจะร้องสอดเข้ามาเป็นโจทก์ร่วมในการดำเนินคดีแบบกลุ่มโดยอาศัยสิทธิตามมาตรา ๕๗ ไม่ได้

มาตรา ๒๒๒/๑๔ สมาชิกกลุ่มที่ไม่ได้ออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มตามมาตรา ๒๒๒/๑๓ ย่อมมีสิทธิดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าฟังการพิจารณาคดี
- (๒) ร้องขอให้ศาลสั่งแสดงว่าโจทก์มิได้มีคุณสมบัติ ส่วนได้เสีย รวมตลอดทั้งการได้มาซึ่ง

สิทธิการเป็นสมาชิกกลุ่มตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒๒/๙ (๕)

- (๓) ขอดตรวจเอกสารทั้งหมดหรือบางส่วนในสำนวนความหรือขอคัดสำเนาเอกสาร

เหล่านั้น

(๔) จัดหาหนายความคนใหม่มาดำเนินคดีแทนหนายความของกลุ่มตามมาตรา ๒๒๒/๑๖

วรรคสอง

(๕) ร้องขอเข้าแทนที่โจทก์โดยอาศัยสิทธิตามบทบัญญัติใน ส่วนที่ ๓ แห่งหมวดนี้

(๖) คัดค้านการร้องขอเข้าแทนที่โจทก์ตามมาตรา ๒๒๒/๒๕ การที่โจทก์

ขอถอนฟ้องตามมาตรา ๒๒๒/๒๘ การที่มีการตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกันในประเด็น
แห่งคดีตามมาตรา ๒๒๒/๒๙ และการที่คู่ความตกลงกันเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการ
เป็นผู้ชี้ขาดตามมาตรา ๒๒๒/๓๐

(๗) ตรวจสอบและโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ตามมาตรา ๒๒๒/๔๐

สมาชิกกลุ่มอาจแต่งตั้งหนายความเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๒๒๒/๑๕ ห้ามมิให้สมาชิกกลุ่มที่ไม่ได้ออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม
ตามมาตรา ๒๒๒/๑๓ ยื่นฟ้องจำเลยในเรื่องเดียวกันกับที่โจทก์ได้ยื่นฟ้อง

ในกรณีที่สมาชิกกลุ่มที่ไม่ได้ออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ยื่นฟ้องคดีไว้ก่อนสิ้น
กำหนดระยะเวลาของการออกจากสมาชิกกลุ่ม ให้ศาลที่ได้รับฟ้องไว้ก่อนมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจาก
สารบบความ

มาตรา ๒๒๒/๑๖ ในกรณีที่การดำเนินคดีแบบกลุ่มจะไม่คุ้มครองหรือเป็น
ประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่มอย่างเพียงพอ หรือไม่มีความจำเป็นที่จะดำเนินคดีแบบกลุ่มอีกต่อไป
เมื่อความปรากฏต่อศาลเองหรือตามคำแถลงของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ให้ศาลมีอำนาจที่จะสั่ง
ยกเลิกการดำเนินคดีแบบกลุ่มและดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปอย่างคดีสามัญ โดยให้ถือว่า
กระบวนการพิจารณาที่ได้กระทำไปแล้วมีผลผูกพันการดำเนินคดีสามัญของโจทก์และจำเลยต่อไปด้วย

หากความปรากฏต่อศาลในระหว่างพิจารณาว่าหนายความฝ่ายโจทก์ไม่สามารถ
ดำเนินคดีคุ้มครองสิทธิของกลุ่มบุคคลได้อย่างเพียงพอและเป็นธรรม หรือหนายความฝ่ายโจทก์
ขอถอนตัวจากการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ศาลอาจมีคำสั่งให้โจทก์และสมาชิกกลุ่มจัดหาหนายความ
คนใหม่มาดำเนินคดีแทนภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด หากโจทก์และสมาชิกกลุ่มเพิกเฉย
ไม่ดำเนินการดังกล่าว ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๒๒/๑๗ เมื่อศาลได้มีคำสั่งอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มและจำเลย
ได้ยื่นคำให้การแล้ว ให้ศาลกำหนดวันนัดพร้อมโดยสั่งให้คู่ความทุกฝ่ายมาศาลเพื่อดำเนินการดังนี้

(๑) ไกล่เกลี่ยหรือนำวิธีอนุญาโตตุลาการมาใช้เพื่อให้คดีเสร็จไปทั้งหมดหรือ

บางส่วน

(๒) ให้คู่ความนำต้นฉบับพยานเอกสารหรือพยานวัตถุทั้งหมดที่ประสงค์จะอ้างอิง และอยู่ในความครอบครองของตนที่สามารถนำมาศาลได้มาแสดงต่อศาล เพื่อให้ศาลและคู่ความ อีกฝ่ายหนึ่งตรวจดู

ถ้าพยานหลักฐานดังกล่าวอยู่ในความครอบครองของคู่ความฝ่ายอื่นหรือของ บุคคลภายนอก คู่ความฝ่ายที่ประสงค์จะอ้างอิงต้องขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานหลักฐานนั้นมาจาก ผู้ครอบครอง โดยยื่นคำขอต่อศาลพร้อมกับการยื่นบัญชีระบุพยานเพื่อให้ได้พยานหลักฐานนั้นมา ก่อนวันนัดพร้อม

ในกรณีที่มีเหตุขัดข้องทำให้คู่ความไม่สามารถนำพยานหลักฐานที่อยู่ในความครอบครอง ของตนมา หรือยังไม่ได้มาซึ่งพยานหลักฐานที่ศาลออกคำสั่งเรียกจากคู่ความฝ่ายอื่นหรือบุคคลภายนอก หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ถ้าศาลเห็นสมควร ก็ให้ศาลเลื่อนวันนัดพร้อมออกไปตามที่เห็นสมควร

หากคู่ความฝ่ายใดจงใจไม่ดำเนินการดังกล่าวในวันนัดพร้อมหรือวันอื่นที่ศาลได้ เลื่อนไป คู่ความฝ่ายนั้นไม่มีสิทธิที่จะนำพยานหลักฐานดังกล่าวมาสืบในภายหลัง แต่ถ้าศาลเห็นว่า เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นจะต้องสืบพยานหลักฐานอันสำคัญซึ่งเกี่ยวกับประเด็น ข้อสำคัญในคดีโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งอนุมาตรานี้ ให้ศาลมีอำนาจรับฟังพยานหลักฐานเช่นนั้นได้

(๓) ให้ศาลตรวจคำคู่ความและคำแถลงของคู่ความแล้วนำข้ออ้าง ข้อเถียง ที่ปรากฏใน คำคู่ความและคำแถลงของคู่ความเทียบกับดูและสอบถามคู่ความทุกฝ่ายถึงข้ออ้าง ข้อเถียง และ พยานหลักฐานที่ยื่นต่อศาล ว่าฝ่ายใดยอมรับหรือโต้แย้งข้ออ้าง ข้อเถียง นั้นอย่างไร ข้อเท็จจริงใดที่ คู่ความยอมรับกัน ก็เป็นอันยุติไปตามนั้น ส่วนข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงที่คู่ความฝ่ายหนึ่งยกขึ้นอ้างแต่ คู่ความฝ่ายอื่นไม่รับและเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับประเด็นข้อพิพาทตามคำคู่ความ ให้ศาลกำหนดไว้เป็น ประเด็นข้อพิพาท และกำหนดให้คู่ความฝ่ายใดนำพยานหลักฐานมาสืบในประเด็นข้อใดก่อนหรือหลังก็ได้

ในการสอบถามคู่ความดังกล่าว คู่ความแต่ละฝ่ายต้องตอบคำถามที่ศาลถามเอง หรือ ถามตามคำขอของคู่ความฝ่ายอื่น เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่คู่ความฝ่ายอื่นยกเป็นข้ออ้าง ข้อเถียง และ พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่คู่ความได้ยื่นต่อศาล ถ้าคู่ความฝ่ายใดไม่ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด หรือปฏิเสธข้อเท็จจริงใดโดยไม่มีเหตุแห่งการปฏิเสธโดยชัดแจ้ง ให้ถือว่ายอมรับข้อเท็จจริงนั้นแล้ว เว้นแต่ศาลจะเห็นว่าคู่ความฝ่ายนั้นไม่อยู่ในวิสัยที่จะตอบหรือแสดงเหตุแห่งการปฏิเสธโดยชัดแจ้งได้ ในขณะนั้นและเป็นข้อเท็จจริงที่จำเป็นต่อการกำหนดประเด็นข้อพิพาท ศาลจะมีคำสั่งให้เลื่อน วันนัดพร้อมเฉพาะส่วนที่ยังไม่เสร็จสิ้นออกไป และให้คู่ความฝ่ายนั้นทำคำแถลงเกี่ยวกับข้อเท็จจริงนั้น มายื่นต่อศาลภายในเวลาที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

(๔) กำหนดระยะเวลาทั้งหมดในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม

(๕) กำหนดวัน เวลา วิธีการ และขั้นตอนในการดำเนินคดีแบบกลุ่มที่จำเป็น เช่น จำนวน และรายละเอียดเกี่ยวกับพยานที่จะนำมาเบิกความ บันทึกถ้อยคำแทนการสืบพยานบุคคล พยานผู้เชี่ยวชาญ พยานเอกสาร และพยานหลักฐานที่ต้องการให้ศาลเรียกจากคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ การเดินเผชิญสืบ และการส่งประเด็นไปสืบยังศาลอื่น

ในกรณีที่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มาศาลในวันนัดพร้อมหรือวันอื่นที่ศาลได้เลื่อนไป ให้ศาลดำเนินการตามมาตรานี้โดยให้ถือว่าคู่ความที่ไม่มาศาลได้ทราบการดำเนินการในวันนั้นแล้ว และคู่ความที่ไม่มาศาลไม่มีสิทธิขอเลื่อนกำหนดนัดหรือคัดค้านประเด็นข้อพิพาทและหน้าที่นำสืบที่ศาลกำหนด เว้นแต่เป็นกรณีที่ไม่สามารถมาศาลได้ในวันนัดพร้อมหรือวันอื่นที่ศาลได้เลื่อนไป เพราะเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงเสียได้หรือเป็นการคัดค้านประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

เมื่อศาลได้ดำเนินการตามมาตรานี้เสร็จสิ้นแล้ว ให้ศาลกำหนดวันสืบพยานซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบวันนับแต่วันนัดพร้อมวันสุดท้าย

ให้ถือว่าวันนัดพร้อมวันแรกตามมาตรานี้เป็นวันชี้สองสถานตามประมวลกฎหมายนี้ มาตรา ๒๒๒/๑๘ ก่อนวันนัดพร้อมตามมาตรา ๒๒๒/๑๗ ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ให้คู่ความยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาลพร้อมสำเนาในจำนวนที่เพียงพอเพื่อให้คู่ความฝ่ายอื่นรับไปจากเจ้าพนักงานศาล และถ้าคู่ความฝ่ายใดมีความจำเป็นจะยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติม ให้ยื่นต่อศาลก่อนกระบวนการพิจารณาที่ต้องกระทำในวันนัดพร้อมเสร็จสิ้น

การยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาลเมื่อผู้ร้องขอแสดงเหตุอันสมควรว่าไม่สามารถทราบถึงพยานหลักฐานนั้น หรือเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม หรือเพื่อให้โอกาสแก่คู่ความในการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่

มาตรา ๒๒๒/๑๙ ในกรณีที่จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การหรือขาดนัดพิจารณา ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้โจทก์เป็นฝ่ายชนะคดีโดยจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การหรือขาดนัดพิจารณามีได้ ให้ศาลสืบพยานหลักฐานโจทก์ไปฝ่ายเดียว และศาลอาจเรียกพยานหลักฐานอื่นมาสืบได้เองตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ถ้าโจทก์ไม่นำพยานหลักฐานมาสืบตามความในวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด หรือในกรณีที่คู่ความทั้งสองฝ่ายหรือโจทก์ขาดนัดพิจารณา ให้บังคับตามบทบัญญัติมาตรา ๒๒๒/๒๕

นอกจากที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาโดยขาดนัดมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒๒/๒๐ ในการพิจารณาพิพากษาคดี เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้ ในการนี้ ศาลจะรับฟังพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือ พยานหลักฐานอื่นนอกเหนือจากพยานหลักฐานของคุณความก็ได้ แต่ต้องให้คุณความทุกฝ่ายทราบและ ไม่ตัดสิทธิของคุณความในอันที่จะโต้แย้งพยานหลักฐานดังกล่าว

ศาลอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา พิพากษาคดีได้ แต่ต้องให้คุณความทุกฝ่ายทราบและไม่ตัดสิทธิของคุณความในอันที่จะขอให้เรียก ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญฝ่ายตนมาให้ความเห็นโต้แย้งหรือเพิ่มเติมความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

บุคคลที่ศาลขอให้มาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองมีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และการชดใช้ค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป ตามข้อบังคับของประธาน ศาลฎีกาโดยได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม และไม่ถือว่าเงินที่ศาลสั่งจ่าย ตามวรรคนี้เป็นค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินคดีแบบกลุ่มที่คุณความจะต้องชำระ

มาตรา ๒๒๒/๒๑ เมื่อคุณความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีคำขอและ ศาลเห็นสมควร ศาลอาจอนุญาตให้คุณความเสนอนับวันพักถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือคุณความเห็น ของผู้ที่ตนประสงค์จะอ้างเป็นพยานแทนการซักถามต่อหน้าศาลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

คุณความที่ประสงค์จะขอเสนอนับวันพักถ้อยคำแทนการซักถามพยานตามวรรคหนึ่ง ต้องยื่นคำร้องแสดงคุณความส่วนพร้อมเหตุผลต่อศาลก่อนหรือในวันนัดพร้อม หรือในวันอื่นใดที่ศาล เห็นสมควรอนุญาต ให้ศาลพิจารณากำหนดระยะเวลาที่คุณความจะต้องยื่นนับวันพักถ้อยคำดังกล่าว ต่อศาลและส่งสำเนานับวันพักถ้อยคำนั้นให้คุณความอีกฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ก่อนวันสืบพยานบุคคลนั้น เมื่อมีครบถ้วนวันพักถ้อยคำต่อศาลแล้ว คุณความที่ยื่นไม่อาจขอถอนนับวัน พักถ้อยคำนั้นและให้ถือว่านับวันพักถ้อยคำดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในคดีแล้ว

ผู้ให้ถ้อยคำต้องมาศาลเพื่อเปิดเผยความตอบคำถามค้านและคำถามตั้งของคุณความ หากผู้ให้ถ้อยคำไม่มาศาล ให้ศาลปฏิเสธที่จะรับฟังนับวันพักถ้อยคำของผู้นั้นเป็นพยานหลักฐานในคดี แต่ถ้าศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จะรับฟังนับวันพักถ้อยคำที่ผู้ให้ถ้อยคำมิได้มาศาลนั้น ประสงค์พยานหลักฐานอื่นก็ได้

ในกรณีที่ว่าคุณความทั้งสองกันให้พยานไม่ต้องมาศาลหรือคุณความอีกฝ่ายหนึ่งไม่ติดใจ ถามค้านพยาน ให้ศาลรับฟังนับวันพักถ้อยคำดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในคดี

มาตรา ๒๒๒/๒๒ เมื่อคุณความมีคำขอร่วมกันและศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่ง ความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้เสนอนับวันพักถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือคุณความเห็นของผู้ให้ถ้อยคำ ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศต่อศาลแทนการนำพยานบุคคลมาเปิดเผยความต่อหน้าศาลได้

มาตรา ๒๒๒/๒๓ นับวันพักถ้อยคำตามมาตรา ๒๒๒/๒๑ และมาตรา ๒๒๒/๒๒ ให้มีผลยกผลตั้งต่อไปนี้

- (๑) ชื่อศาลและเลขคดี
- (๒) วัน เดือน ปี และสถานที่ที่ทำการพักถ้อยคำ

(๓) ชื่อของคู่ความ

(๔) ชื่อ ฮุยกุ หรือฮุ อวซีพ และควมเกี่ยวข้องกับคู่ความของผู้ให้ข้อคิด

(๕) สวษะเอียดแห่งข้อเท็จจริง และหรือควมเห็นชอบผู้ให้ข้อคิด

(๖) สวษะเอียดชื่อของคู่ความผู้ให้ข้อคิด

หัตถ์มีให้ที่ควมแก้ไขเพิ่มเติมชั้นที่ข้อคิดที่ได้ยื่นไว้แล้วต่อศาล เว้นแต่เป็นสวษะเอียด

ใน (๓) ถึง (๓) หรือเป็นควมแก้ไขข้อผิดพลาดหรือผิดพลาดเล็กน้อย

มาตรา ๒๒๒/๒๔ ไม่ว่าการพิจารณาคดีจะดำเนินไปแล้วเพียงใด ศาลอาจมีคำสั่งให้มีการแบ่งกลุ่มย่อยเนื่องจากมีลักษณะของความเสียหายที่แตกต่างกันระหว่างบุคคลในกลุ่ม และในกรณีเช่นนี้ ศาลอาจสั่งให้มีการนำสืบถึงความเสียหายของกลุ่มย่อยให้ชัดเจนด้วยก็ได้ คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๒๒/๒๕ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ศาลกำหนดวันตามที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวันเพื่อให้สมาชิกกลุ่มยื่นคำขอเข้าแทนที่โจทก์ รวมทั้งกำหนดวันยื่นคำคัดค้านคำขอเข้าแทนที่โจทก์ วันนัดไต่สวนคำขอเข้าแทนที่โจทก์ และส่งคำบอกกล่าวให้สมาชิกกลุ่มเท่าที่ทราบกับประกาศโดยใช้วิธีการตามที่เห็นสมควร

(๑) เมื่อโจทก์มิได้มีคุณสมบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒๒/๙ (๕)

(๒) เมื่อโจทก์มรณะหรือตกเป็นผู้ไร้ความสามารถ

(๓) เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์โจทก์

(๔) เมื่อโจทก์ทิ้งฟ้อง

(๕) เมื่อคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือโจทก์ขาดนัดพิจารณา

(๖) เมื่อโจทก์ไม่นำพยานหลักฐานมาสืบตามมาตรา ๒๒๒/๑๙

(๗) เมื่อโจทก์ร้องขอต่อศาลว่าไม่ประสงค์ที่จะเป็นโจทก์ดำเนินคดีแทนกลุ่ม

อีกต่อไป

ในกรณีตาม (๒) นอกจากสมาชิกกลุ่มแล้ว บุคคลตามมาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๔๕ แล้วแต่กรณี อาจร้องขอเข้าแทนที่โจทก์ได้ด้วย โดยให้นำมาตรา ๒๒๒/๒๖ และมาตรา ๒๒๒/๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒๒/๒๖ ในการพิจารณาอนุญาตให้สมาชิกกลุ่มคนใดเข้าแทนที่โจทก์ ต้องเป็นที่พอใจแก่ศาลว่าสมาชิกกลุ่มคนนั้นมีคุณสมบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒๒/๙ (๕)

ถ้าศาลอนุญาตให้สมาชิกกลุ่มเข้าแทนที่โจทก์ ให้โจทก์เดิมยังคงมีฐานะเป็นสมาชิกกลุ่มคนหนึ่ง และทนายความของโจทก์เดิมยังคงเป็นทนายความของกลุ่มต่อไป ในกรณีตามมาตรา ๒๒๒/๒๕ (๕) และ (๖) ให้ศาลกำหนดวันสืบพยานใหม่โดยเร็ว ถ้าศาลไม่อนุญาตให้สมาชิกกลุ่มเข้าแทนที่โจทก์ หรือไม่มีการร้องขอเข้าแทนที่โจทก์ ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการดำเนินคดีแบบกลุ่ม

และให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปอย่างคดีสามัญ โดยให้ถือว่ากระบวนการพิจารณาที่ได้กระทำไปแล้ว มีผลผูกพันการดำเนินคดีสามัญของโจทก์ต่อไปด้วย

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๒๒/๒๗ ห้ามมิให้สมาชิกกลุ่มที่เข้าแทนที่โจทก์ตามมาตรา ๒๒๒/๒๕ ใช้สิทธิอย่างอื่นนอกจากสิทธิที่มีอยู่แก่โจทก์ในชั้นพิจารณาเมื่อตนร้องขอเข้าแทนที่โจทก์ และห้ามมิให้ใช้สิทธิเช่นนั้นในทางที่ขัดกับสิทธิของโจทก์เดิม เว้นแต่เป็นที่พอใจแก่ศาลตามคำร้องของสมาชิกกลุ่มที่เข้าแทนที่โจทก์ว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาของโจทก์ที่ได้ทำไปแล้วซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกกลุ่มนั้นเกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของโจทก์ ในกรณีเช่นว่านี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจมีคำสั่งอย่างใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๒๒๒/๒๘ เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มแล้ว โจทก์จะถอนคำฟ้องไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต

ในกรณีที่จำเลยยื่นคำให้การแล้ว ห้ามมิให้ศาลอนุญาตให้ถอนฟ้องโดยมิได้ฟัง จำเลยก่อน

ในกรณีที่ได้มีการส่งคำบอกกล่าวกับประกาศให้สมาชิกกลุ่มตามมาตรา ๒๒๒/๑๒ แล้ว หากศาลจะมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนคำฟ้อง ให้ศาลกำหนดวันตามที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่า สี่สิบห้าวันเพื่อให้สมาชิกกลุ่มคัดค้านโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาล และสั่งให้โจทก์นำเงินค่าใช้จ่าย มาวางศาล รวมทั้งแจ้งเรื่องการถอนฟ้องให้สมาชิกกลุ่มทราบตามวิธีการเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๒๒๒/๑๒ วรรคหนึ่ง

ในกรณีที่โจทก์เพิกเฉยไม่นำเงินค่าใช้จ่ายมาวางศาลตามวรรคสามโดยไม่แจ้งให้ศาล ทราบเหตุแห่งการเพิกเฉยเช่นนั้น ให้ศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ถอนคำฟ้อง

มาตรา ๒๒๒/๒๙ เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มและพ้นระยะเวลา ตามมาตรา ๒๒๒/๑๒ (๖) แล้ว ก่อนที่ศาลจะอนุญาตให้มีการตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกัน ในประเด็นแห่งคดี ให้ศาลกำหนดวันตามที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวันเพื่อให้ สมาชิกกลุ่มคัดค้านหรือแจ้งความประสงค์ออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาล และสั่งให้โจทก์นำเงินค่าใช้จ่ายมาวางศาล เพื่อแจ้งเรื่องการตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกัน ในประเด็นแห่งคดีให้สมาชิกกลุ่มทราบตามวิธีการเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒๒/๑๒ วรรคหนึ่ง เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้มีการตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกันในประเด็นแห่งคดีแล้ว ให้ถือว่าสมาชิกกลุ่มรายชื่อที่แจ้งความประสงค์ออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มและมีได้ขอถอน ความประสงค์ดังกล่าวก่อนศาลมีคำสั่งอนุญาต ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งอนุญาต

ในกรณีที่โจทก์เพิกเฉยไม่นำเงินค่าใช้จ่ามายาวางศาลตามวรรคหนึ่งโดยไม่แจ้งให้ศาลทราบเหตุแห่งการเพิกเฉยเช่นนั้น ให้ศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้มีการตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกันในประเด็นแห่งคดี

มาตรา ๒๒๒/๓๐ เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มและพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๒๒๒/๑๒ (๖) แล้ว ก่อนที่ศาลจะอนุญาตให้มีการเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยอนุญาตโตตุลาการ ให้นำความในมาตรา ๒๒๒/๒๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒๒/๓๑ คำบอกกล่าวและประกาศตามมาตรา ๒๒๒/๒๘ มาตรา ๒๒๒/๒๙ และมาตรา ๒๒๒/๓๐ อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อศาลและเลขคดี
- (๒) ชื่อและที่อยู่ของคู่ความ
- (๓) ข้อความโดยย่อของคำฟ้องและลักษณะของกลุ่มบุคคลที่ชัดเจน
- (๔) ข้อความโดยย่อของการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ได้กระทำไปแล้วและเหตุที่

ต้องมีคำบอกกล่าวและประกาศ

(๕) สิทธิของสมาชิกกลุ่มและผลของคำสั่งอนุญาตของศาลตามมาตรา ๒๒๒/๒๘ มาตรา ๒๒๒/๒๙ หรือมาตรา ๒๒๒/๓๐ แล้วแต่กรณี

(๖) ผลของการออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มตามมาตรา ๒๒๒/๒๙ หรือมาตรา ๒๒๒/๓๐ แล้วแต่กรณี

(๗) ชื่อและตำแหน่งผู้พิพากษาผู้ออกคำบอกกล่าวและประกาศ

มาตรา ๒๒๒/๓๒ ในการพิจารณามีคำสั่งตามมาตรา ๒๒๒/๒๘ มาตรา ๒๒๒/๒๙ หรือมาตรา ๒๒๒/๓๐ ให้ศาลคำนึงถึง

- (๑) ความจำเป็นในการดำเนินคดีแบบกลุ่มต่อไป
- (๒) ความคุ้มครองหรือประโยชน์ของสมาชิกกลุ่ม
- (๓) ความยุ่งยากหรือความสับสนในการดำเนินคดีแบบกลุ่มต่อไป
- (๔) ความเป็นธรรมและควมมีประสิทธิภาพในการดำเนินคดีแบบกลุ่มต่อไป
- (๕) จำนวนของสมาชิกกลุ่มที่คัดค้าน

(๖) ความสามารถของจำเลยในการชดเชยค่าเสียหายในกรณีที่มีการตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกันในประเด็นแห่งคดี

(๗) การตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกันในประเด็นแห่งคดีของคู่ความ มีความเป็นธรรมและเป็นประโยชน์กับสมาชิกกลุ่ม

มาตรา ๒๒๒/๓๓ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มให้อายุความในการฟ้องคดีของสมาชิกกลุ่มสะดุดหยุดลงนับแต่วันที่โจทก์ยื่นคำร้องขออนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม หากปรากฏว่าอายุความการฟ้องคดีของสมาชิกกลุ่มครบกำหนดไปแล้วในระหว่างการพิจารณาคำร้องขออนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม หรือจะครบกำหนดภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุด ให้สมาชิกกลุ่มมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อตั้งหลักฐานสิทธิเรียกร้องหรือเพื่อให้ชำระหนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุด

มาตรา ๒๒๒/๓๔ ในกรณีที่อายุความสะดุดหยุดลงเพราะเหตุตามมาตรา ๒๒๒/๓๓ หากมีกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าอายุความไม่เคยสะดุดหยุดลง

- (๑) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง
- (๒) ศาลมีคำสั่งยกเลิกการดำเนินคดีแบบกลุ่ม
- (๓) ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีเพราะเหตุถอนฟ้อง
- (๔) ศาลยกคำฟ้องเพราะเหตุคดีไม่อยู่ในอำนาจศาลหรือโดยไม่ตัดสิทธิสมาชิกกลุ่ม

ที่จะฟ้องคดีใหม่

(๕) สมาชิกกลุ่มออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มตามมาตรา ๒๒๒/๑๓ มาตรา ๒๒๒/๒๙ หรือมาตรา ๒๒๒/๓๐

ในกรณีตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕) หากปรากฏว่าอายุความการฟ้องคดีของสมาชิกกลุ่มครบกำหนดไปแล้วในระหว่างการพิจารณา หรือจะครบกำหนดภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นถึงที่สุด ให้สมาชิกกลุ่มมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อตั้งหลักฐานสิทธิเรียกร้องหรือเพื่อให้ชำระหนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด หรือนับแต่วันที่สมาชิกกลุ่มไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม แล้วแต่กรณี

ความในวรรคสองให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกกลุ่มผู้ใดถูกปฏิเสธคำขอรับชำระหนี้โดยอ้างเหตุว่าไม่เป็นสมาชิกกลุ่มตามคำพิพากษา เนื่องจากศาลได้มีคำพิพากษาโดยกำหนดลักษณะเฉพาะของกลุ่มแตกต่างจากลักษณะเฉพาะของกลุ่มตามที่ศาลได้มีคำสั่งอนุญาตให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มตามมาตรา ๒๒๒/๙ วรรคสอง โดยให้มีสิทธิฟ้องคตินับแต่วันที่คำสั่งปฏิเสธคำขอรับชำระหนี้ถึงที่สุด

ส่วนที่ ๔

คำพิพากษาและการบังคับคดี

มาตรา ๒๒๒/๓๕ คำพิพากษาของศาลมีผลเป็นการผูกพันคู่ความและสมาชิกกลุ่ม และในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้โจทก์ชนะคดี ให้โจทก์หรือทนายความฝ่ายโจทก์มีอำนาจดำเนินการบังคับคดีแทนโจทก์และสมาชิกกลุ่ม

สมาชิกกลุ่มมีสิทธิที่จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ แต่ไม่มีสิทธิที่จะดำเนินการบังคับคดีตามส่วนนี้ด้วยตนเอง

หากความปรากฏต่อศาลว่าทนายความฝ่ายโจทก์ไม่สามารถดำเนินการบังคับคดีเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มได้อย่างเพียงพอและเป็นธรรม ศาลอาจมีคำสั่งให้โจทก์และสมาชิกกลุ่มจัดหาทนายความคนใหม่มาดำเนินการบังคับคดีต่อไปได้

มาตรา ๒๒๒/๓๖ คำพิพากษาของศาลต้องกล่าวหรือแสดงรายการดังต่อไปนี้

(๑) รายการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔๑

(๒) ลักษณะโดยชัดเจนของกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มย่อยที่จะต้องถูกผูกพันตามคำพิพากษา

(๓) ในกรณีที่ศาลพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงิน ต้องระบุจำนวนเงินที่จำเลยจะต้องชำระให้แก่โจทก์ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณในการชำระเงินให้สมาชิกกลุ่ม

(๔) จำนวนเงินรางวัลของทนายความฝ่ายโจทก์ตามมาตรา ๒๒๒/๓๗

มาตรา ๒๒๒/๓๗ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยกระทำการหรืองดเว้นกระทำการหรือส่งมอบทรัพย์สิน ให้ศาลกำหนดจำนวนเงินรางวัลที่จำเลยจะต้องชำระให้แก่ทนายความฝ่ายโจทก์ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความยากง่ายของคดีประกอบกับระยะเวลาและการทำงานของทนายความฝ่ายโจทก์ รวมทั้งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ซึ่งมีใช้ค่าฤชาธรรมเนียมที่ทนายความฝ่ายโจทก์ได้เสียไป และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ เมื่อการพิจารณาสิ้นสุดลงให้ทนายความฝ่ายโจทก์ยื่นบัญชีค่าใช้จ่ายดังกล่าวต่อศาลโดยให้ส่งสำเนาแก่จำเลยด้วย

ถ้าคำพิพากษากำหนดให้จำเลยใช้เงิน นอกจากศาลต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ศาลคำนึงถึงจำนวนเงินที่โจทก์และสมาชิกกลุ่มมีสิทธิได้รับประกอบด้วย โดยกำหนดเป็นจำนวนร้อยละของจำนวนเงินดังกล่าว แต่จำนวนเงินรางวัลของทนายความฝ่ายโจทก์ดังกล่าวต้องไม่เกินร้อยละสามสิบของจำนวนเงินนั้น

ถ้าคำพิพากษากำหนดให้จำเลยกระทำการหรืองดเว้นกระทำการหรือส่งมอบทรัพย์สิน และให้ใช้เงินรวมอยู่ด้วย ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการกำหนดจำนวนเงินรางวัลของนายความฝ่ายโจทก์ตามมาตรา
หากมีการเปลี่ยนนายความฝ่ายโจทก์ ให้ศาลกำหนดจำนวนเงินรางวัลของนายความฝ่ายโจทก์
ตามสัดส่วนของการทำงานและค่าใช้จ่ายที่นายความแต่ละคนเสียไป

ให้ถือว่านายความฝ่ายโจทก์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและจำเลยเป็นลูกหนี้
ตามคำพิพากษาในส่วนของเงินรางวัลของนายความฝ่ายโจทก์ด้วย และเงินรางวัลดังกล่าว
มิใช่ค่าฤชาธรรมเนียม

มาตรา ๒๒๒/๓๘ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้โจทก์ชนะคดี ให้ศาลมีอำนาจกำหนด
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปฏิบัติตามคำพิพากษา โดยจะกำหนดไว้ในคำพิพากษาหรือโดย
คำสั่งในภายหลังก็ได้ และในระหว่างการบังคับคดีให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งบังคับเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นไป
ตามคำพิพากษาได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ศาลชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาสั่งคำร้องขอทุเลาการบังคับตามคำพิพากษา
คำสั่งของศาลชั้นต้นให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๒๒/๓๙ ให้ศาลแจ้งคำพิพากษาให้สมาชิกกลุ่มทราบตามวิธีการ
เช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒๒/๑๒ วรรคหนึ่ง และให้แจ้งอธิบดีกรมบังคับคดีทราบด้วย

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้เป็นเงินหรือชำระหนี้เป็นเงินรวมอยู่ด้วย
ให้ศาลตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการต่อไป รวมทั้งกำหนดวันตามที่เห็นสมควรในคำบอกกล่าว
และประกาศตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี แต่ถ้าเป็น
กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้เป็นอย่างอื่นและจำเป็นจะต้องมีการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด
เพื่อประโยชน์แก่การบังคับตามคำพิพากษา โจทก์อาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี
ดำเนินการได้

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง สมาชิกกลุ่มที่ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้
ไม่มีสิทธิขอเฉลี่ยทรัพย์สินหรือเงินในการบังคับคดีตามส่วนนี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย
สมาชิกกลุ่มที่ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดระยะเวลา อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อ
เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลา

มาตรา ๒๒๒/๔๐ คู่ความในคดีและสมาชิกกลุ่มรายอื่นอาจขอตรวจและโต้แย้ง
คำขอรับชำระหนี้ของสมาชิกกลุ่มผู้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ แต่ต้องกระทำภายในกำหนดสามสิบวัน
นับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย อาจขอขยายระยะเวลา
ออกไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวัน

มาตรา ๒๒๒/๔๑ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจเรียกคู่ความในคดี สมาชิกกลุ่ม
ผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง มาสอบสวนในเรื่องคำขอรับชำระหนี้ของสมาชิกกลุ่ม
เพื่อพิจารณามีคำสั่งต่อไปได้

มาตรา ๒๒๒/๔๒ คำขอรับชำระหนี้ของสมาชิกกลุ่มรายใด ถ้าคู่ความในคดีและสมาชิกกลุ่มรายอื่นไม่ได้แย้ง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้รับชำระหนี้ได้ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรซึ่งเป็นอย่างอื่น โดยให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้ศาลทราบถึงการดำเนินการดังกล่าวด้วย

คำขอรับชำระหนี้ของสมาชิกกลุ่มรายใด ถ้ามีผู้โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ยกคำขอรับชำระหนี้
- (๒) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน
- (๓) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน

สมาชิกกลุ่มที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้และไม่มีผู้โต้แย้งตามวรรคหนึ่ง สมาชิกกลุ่มที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้และมีผู้โต้แย้งตามวรรคสอง หรือผู้โต้แย้ง อาจยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งของ

เจ้าพนักงานบังคับคดีต่อศาลได้ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดี

คำสั่งของศาลตามวรรคสามให้อุทธรณ์ไปยังศาลและฎีกาได้พร้อมในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งภายใต้บทบัญญัติในภาค ๓ ว่าด้วยอุทธรณ์และฎีกา

มาตรา ๒๒๒/๔๓ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินอย่างใดของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นไว้แทนเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ให้ทนายความฝ่ายโจทก์ในคดีแบบกลุ่มมีอำนาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้เฉลี่ยทรัพย์สินแก่ทนายความฝ่ายโจทก์ โจทก์ และสมาชิกกลุ่มตามมาตรา ๒๕๐ ตามจำนวนที่มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่จำนวนเงินที่สมาชิกกลุ่มได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามมาตรา ๒๒๒/๔๒ ยังไม่เป็นที่ยุติ ให้ศาลที่ได้รับคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งรอการมีคำสั่งให้เฉลี่ยทรัพย์สินไว้ก่อน และเมื่อได้ข้อยุติในจำนวนเงินดังกล่าวแล้ว ให้ทนายความฝ่ายโจทก์แจ้งให้ศาลนั้นทราบ

เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้เฉลี่ยทรัพย์สินแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีในคดีนั้นส่งเงินให้เจ้าพนักงานบังคับคดีในคดีแบบกลุ่มเพื่อจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิตามมาตรา ๒๒๒/๔๔

มาตรา ๒๒๒/๔๔ เมื่อจำเลยนำเงินหรือทรัพย์สินมาวางต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี หรือเมื่อได้ขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินของจำเลย หรือเมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รวบรวมทรัพย์สินอื่นใดของจำเลยเสร็จ และได้หักค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดีแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิตามลำดับ ดังนี้

- (๑) ผู้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนตามมาตรา ๒๘๗ และมาตรา ๒๘๘
- (๒) เงินรางวัลของทนายความฝ่ายโจทก์ตามมาตรา ๒๒๒/๓๗
- (๓) ค่าฤชาธรรมเนียมใช้แทนโจทก์

(๔) โจทก์ สมาชิกกลุ่ม และเจ้าหนี้อื่นที่มีสิทธิได้รับเฉลี่ยทรัพย์ตามมาตรา ๒๙๐

ส่วนที่ ๕

อุทธรณ์และฎีกา

มาตรา ๒๒๒/๔๕ ศรยไต้ยังชั้นทนายผู้ตีวัดด้วยศรยอุทธรณ์ในประมวลกฎหมายนี้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่มีในคดีต้นคดีชั้นอุทธรณ์นี้ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกา ศรยในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ให้คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์และฎีกาโดยไม่นำข้อจำกัดสิทธิเรื่องทุนทรัพย์ของการอุทธรณ์และฎีกาในข้อเท็จจริงมาใช้บังคับ

มาตรา ๒๒๒/๔๖ สมาชิกกลุ่มไม่มีสิทธิอุทธรณ์และฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ยกเว้นในกรณีตามมาตรา ๒๒๒/๔๒

มาตรา ๒๒๒/๔๗ ศรยหรือส่วนหนึ่งของทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นอุทธรณ์ ให้ถือศรยหรือส่วนหนึ่งของทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นอุทธรณ์เฉพาะระหว่างวงโสหนต์ที่สูญเสียในกรณีที่ จำเลยยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์หรือฎีกา ให้จำเลยนำค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาลและ นำเงินมาชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลเฉพาะในส่วนที่จำเลยต้องรับผิดชอบนี้ให้แก่ โจทก์ แต่ไม่ต้องนำเงินมาชำระหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลสำหรับเงินรางวัลของทนายความฝ่ายโจทก์

ในกรณีที่สูญเสียยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ตามบทตรา ๒๓๕ นั้น ให้สูญเสีย นัดคำอุทธรณ์ยื่นทั้งปวงจนครบศาลและนำเงินมาชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาล เฉพาะในส่วนที่สูญเสียต้องรับผิดชอบนี้ให้แก่โจทก์ แต่ไม่ต้องนำเงินมาชำระหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาล สำหรับเงินรางวัลของทนายความฝ่ายโจทก์

มาตรา ๒๒๒/๔๘ ในกรณีที่คู่ความเห็นว่คดีต้องห้ามอุทธรณ์ คู่ความขอยื่นคำขอ โดยทนายยื่นคำร้องขออุทธรณ์ต่อศาลฎีกาไปพร้อมชั้นอุทธรณ์ก็ได้ เมื่อศาลชั้นต้นตรัสอุทธรณ์ แล้วเห็นว่เป็นอุทธรณ์ที่ห้ามห้ามก็ให้ส่งอุทธรณ์และคำขอตั้งศาลฎีกาไปยังศาลฎีกาเพื่อพิชิตสนท แต่คำ ศาลชั้นต้นเห็นว่อุทธรณ์ดังกล่าวไม่ห้ามห้ามก็ให้มีคำสั่งรับอุทธรณ์นั้นไว้คดีต้นคดีที่ศาลชั้นต้น มีคำสั่งรับอุทธรณ์หรือฎีกาส่งมาให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา หากศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่าอุทธรณ์หรือฎีกานั้นต้องห้ามอุทธรณ์หรือห้ามฎีกา ให้ยกอุทธรณ์หรือฎีกา โดยไม่ต้อง วินิจฉัยประเด็นที่อุทธรณ์หรือฎีกา แต่ถ้าศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นสมควร เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาดจะรับพิจารณาพิพากษาคดีที่ต้องห้าม อุทธรณ์หรือห้ามฎีกาดังกล่าวนั้นก็ได้

ในกรณีที่ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับอุทธรณ์เพราะเหตุอุทธรณ์ต้องห้าม คู่ความขอยื่นคำขอ โดยทำเป็นคำร้องขออุทธรณ์ต่อศาลฎีกาภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งที่ได้ ถัดคู่ความยื่นคำขอตั้งกล่าวแล้ว ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ไม่ได้

การยื่นคำขอและการพิจารณาคำขอของศาลฎีกาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ยื่นไปตามบทหลักเกณฑ์ วิธีพิจารณา และเงื่อนไขที่กำหนดโดยข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาตาม มาตรา ๒๒๒/๒

คดีที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์ส่งมาให้ศาลฎีกา หากศาลฎีกาพิจารณาเห็นว่า อุทธรณ์นั้นต้องห้ามอุทธรณ์ ให้ยกอุทธรณ์ แต่ถ้ศาลฎีกาพิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ แห่งความยุติธรรมแล้วเห็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาด ยื่นพิจารณาพิพากษาคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ ตั้งกล่าวนั้นก็ได้

คดีที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ แต่ศาลฎีกาเห็นว่าข้อที่อุทธรณ์นั้นไม่สมควรได้รับ การวินิจฉัยของศาลฎีกาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาตาม มาตรา ๒๒๒/๒ ยื่นอุทธรณ์ตั้งกล่าวเสียก็ได้

มาตรา ๒๒๒/๔๙ ให้ประธานศาลฎีกาจัดตั้งแผนคดีแบบกลุ่มขึ้นในศาลฎีกา เพื่อพิจารณาคดีที่มีประเด็นคดีแบบกลุ่มซึ่งอุทธรณ์ขึ้นมาและให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยเร็ว

ส่วนที่ ๖

ค่าธรรมเนียม

มาตรา ๒๒๒/๕๐ ให้คิดค่าธรรมเนียมตามอัตราดังต่อไปนี้

- (๑) ค่ายื่นคำขอรับชำระหนี้สองร้อยบาท แต่การขอรับชำระหนี้ที่ไม่เกินสองหมื่นบาทไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม
- (๒) ค่าคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีต่อศาลในเรื่องการขอรับชำระหนี้เรื่องละสองร้อยบาท
- (๓) ค่าขึ้นศาลในกรณีที่มีการอุทธรณ์เรื่องการขอรับชำระหนี้ หรือการอุทธรณ์เรื่องเงินรางวัลของนายความ เรื่องละสองร้อยบาท
- (๔) ค่าธรรมเนียมอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ให้คิดอัตราเดียวกับค่าธรรมเนียมตามตารางท้ายประมวลกฎหมายนี้”

.....

.....

สรุปผลการดำเนินงาน
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)
ของ
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๑๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑	วันศุกร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗	ครั้งที่ ๒	วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗
ครั้งที่ ๓	วันศุกร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗	ครั้งที่ ๔	วันพุธที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗
ครั้งที่ ๕	วันศุกร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๗	ครั้งที่ ๕	วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗
ครั้งที่ ๖	วันศุกร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗	ครั้งที่ ๖	วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
ครั้งที่ ๗	วันศุกร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	ครั้งที่ ๗	วันพุธที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
ครั้งที่ ๘	วันศุกร์ที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	ครั้งที่ ๘	วันศุกร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
ครั้งที่ ๙	วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	ครั้งที่ ๙	วันศุกร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
ครั้งที่ ๑๐	วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗		

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นางสาวนิภาวรรณ ศิริบำรุงสุข

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการ

นายกิตติ เจริญยงค์

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ปฏิบัติหน้าที่

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

นายวุฒิชัย วงศ์เมธีสุเมธ

นิติกรชำนาญการ

นายณัฐชัย เปรมประเสริฐ

นิติกรปฏิบัติการ

นายฉัตรชัย ลายคราม

นิติกรปฏิบัติการ

นางเกศชนก ทองประสม

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวสุดารัตน์ หมวดอินทร์

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวสุกานดา ชุมสุวรรณ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางตุ๊กตา เชสูงเนิน

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวสมหมาย คำมุงคุณ

นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ

นางสาวชิตชนก ไชยกิจ

นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางพิมพ์วรรณ อุณาภูล

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงฯ

นายภัทรินทร์ พนมชัยวัฒน์

นิติกรปฏิบัติการ

นายอุตร พันธุ์มิตร

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวภรณ์ธิดา คำศรี

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๓-๔ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๓